דברי אמת — שקלים

זה יתנו כל העובר על הפקודים כו'. וכן אח"כ כל העובר על הפקודים יתנו תרומת ה'. י"ל דהנה איתא תינח בזמן שבהמ"ק קיים כו' כל העוסק בפרשת עולה כאילו הקריב עולה וכן י"ל כאן כי השקלים היו נוהגים בזמן שבהמ"ק קיים לקרבנות אבל כשאין הבהמ"ק קיים ודאי הקריאה נחשב לנו כאלו נתנו שקלים לכפר כו'. והנה הבהמ"ק נחרב פעמים ודאי ידוע ע"י עונות וזה י"ל זה פי' הפרשה יתנו לשון גם כי יתנו בגוים לשון לימוד כל העובר על הפקודים פי' שעברו כולם על המצות. מבן עשרים שנה ומעלה כי אם לא כן לא היו נענשים כי לא הגיעו לכלל עונשיו וע"כ כתיב פעם שנית כל העובר על הפקודים כי נחרב הבהמ"ק פעמים ע"י עונות וזה יתנו לשון לימוד תרומת ה':

במשנה בא' באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים בחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכין כו' דאיתא עוד קראו את המגילה באדר ראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר שני כו' פרשנו הכל בעזרתו ית' בקיצור כי איתא הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנא' אדיר במרום ה' ולכאורה תמוה גם הפסוק שמביא. ופרשנו שפרושו היראה והנכסים הם המצות שיתקיימו שיעשו מהם מלאכים ופרקליטים כמו חד מן קמייא. והנה ידוע שמקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אין יכולין לעמוד ופרשנו גם מענין תפלה כי נקרא מרי דרגלאין כי הבעל תשובה יכול לפעול יותר בתפלה כיון שיש לו לב נשבר ולא יתגאה. ע"י זה נותן לו הקב"ה שאלתו אפילו לנסים ונפלאות כי לא יתגאה ע"י זה וכדאיתא בספר הישר של ר"ת ז"ל וכן נמי שיכול להמשיך ממזל בני חיי ומזוני כי משיג האין יותר מצדיק מעיקר' ואין מזל לישראל כמו שכתבתי כבר מעין זה וידוע כי המתפלל על חבירו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה ממילא יש לו בני חיי ומזוני והכל מרומז בעמידה. בני. כי ברא כרעא דאבוה חיי לשון עכבה כמו עמדתי בהר וכן ועומד לדין עמים פי' שיתעכב הרבה בעולם כי יאריך ימים ושנים וכן מזוני ועושר כי ממונו של אדם מעמידין אותו על רגליו. וזה מקום שבעלי תשובה עומדים כו' וזה י"ל קראו את המגילה מרומז בנסים וכן במזלא כי מגילה גי' מזלא. באדר ראשון בהצדיק מעיקר' שיש לו יראה הנקרא אדר ראשון ונתעברה כו' לשון עברה וזעם כי צריכים רחמים או לצורך פרנסה או רפואות וכן נמי פשוט כי בעיבור צריכין להמשיך יותר בריאות הגוף וחיי וכדאיתא במדרש ואת בריתי אקים את יצחק כי היתה השנה מעוברת הצריך ברית שלא תפילו וזה ונתעברה השנה קורין אותה באדר שני הוא בעל תשובה כי יכול לפעול' יותר וכו':

ועוד פרשנו על זה כי ידוע שהקב"ה נדמה על הים כבחור ועל הר סיני כזקן וע"כ כתיב דרך [משל] קווצותיו תלתלים שחורות ופעם א' ועתיק יומין יתיב כו' כי זה למלחמה וזה לישיבה ותורה ופי' דהוא דרך משל מקום שפע גדול נוזל מבנתים ממקום שאפשר ע"כ מרומז כביכול בשער התפשטות

ע"כ במלחמה שרצונו ית' לעשות נקמה בשונאינו כמו בים מרומז בשער שחור שמלא שפע דין על שונאינו עד שמתפשט ונוזל כמו שער שיוצאים מראש וזקן ובתורה שהי' מאהבתו וחסד מלא רחמים וחסד עלינו עד שנוזל חסדים עלינו מרומז בשער לבן והנה השער נקרא אדרת שער וכדאיתא בשם האר"י ז"ל נ"ל בל"ת פ' תולדות יצחק על מים אדירים והנה רחמים וחסדים שורשם ממקום גבוה ומרומז בשלש עשרה מדות כידוע ולמטה מרומז בט' תקונים ונקרא שם כביכול בחור וזה י"ל קראו באדר ראשון לשון אדרת ראשון ממטה למעלה כו' קוראין אותה באדר שני נמצא הכל ך"ב. ט' וי"ג. שורש ברכת כהנים שיוצא משם שם של ך"ב אותיות ושם מרומזים כל מיני ברכות וכוללם בני חיי ומזוני כי יברכך הוא מזוני יאר כו' באור פני מלך חיים. וישם לך שלום הוא בני והיו לבשר א' וכן נשיאות פנים כי בצלם אלקים עשה את האדם. וזע י"ל בא' באדר כנ"ל באדר ראשון משמיעין על השקלים שכחתי פי' א' ועוד כי איתא מפרסמין את החנפים כו' ופרשנו מעין זה פסוק ה' אל אבושה כו' יבושו רשעים ידמו לשאול (תהילים ל"א:י"ח פסוק יח) פי' ידעו הכל שרק רצונם לקבל כמו שאול הב הב וזה ידמו לשאול בעיני הכל ע"י זה תאלמנה כו' וזה משמיעין על השקלים לשון משקל שרוצים תמיד רק לקבל מפרסמין אותם ועל הכלאים תערובות נואפים כי משם גבורות בחמשה עשר בו פי' כנ"ל ממקום שע"י האדר כנ"ל תעשה חמשה פרצופים ויחוד בעשר ספירות כי מרומז בקוצי של יוד עם הד' אותיות הוי' ב"ה הם ה' ושם היא האין אשר הוא נוזל לישראל כנ"ל כמה פעמים ע"כ קורין את המגילה בכרכין בהנכרכין עמו ויש להם אחדות עמו פי' ממשיכין ממזל כנ"ל כי גי' שלש הויות ומתקנין את הדרכי' ואת הרחובות. הדרכים כמו שכתי' הישר לפני דרכך זאת הרחובות התשובה שבא מרחובות הנהר וכן לעובדו ית' מתוך הרחבת הלב ואת מקואות המים להיות כלים לקבל שפע חסדו ית' ושלא תבא שפע חסד לבטלה ומציינין את הקברות פי' כמו ציון שלא יבוא לשם כהנים פי' להיות הדין ומיתה לשונאי ישראל ולא לישראל הנקראים ממלכת כהנים שלא למות שום נפש ישראל בקצרות שנים חליליה ויוצאין אף על הכלאים להיות אף וחימה על הכלאים הם הנואפים וזה נקרא יציאה כי עיקר רצונו ית' הוא רק להיטיב והדין שצריכין להמשיך פחד על הנואפים נקרא יציאה: